ОТДЕЛ РУКОПИСЕЙ
Инв. № 1175
Кир. ФАН СССР гор. Фрунзе

„Манас"
1. Касымбаев Дюталы
2. Сутумбаева Калбубу

(М)

...языка, литературы и истории
ОТДЕЛ РУКОПИСЕЙ
Инв. № 263
454 стр. 1979 г.
Кир. ФАН СССР гор. Фрунзе

№ 1

100 стр

№ 5.

10. VII. 69. „Манас" (сурнота)

Манас, жатууна ишенсең

Менин айтыма ишенсең

Мен өлгөнгө сендик болорун

Эгер менин айткан сөзүмө

(Тыныбек тынымсыз урусундагы

~~атак~~ Акылуу манасчы Чоюбаштан бата

алган).

Ишенбесең ~~[illegible]~~ сен Манас,

Тоодой ийген көңүлдү,

Кенин ийген жаңылды,

Достугу эми бир болбо

Бакай менен Алмамбет

Бул жакка ким айткын,

Кеп айтканда бек айткын,

Күйгүзбөсүн жаныңды

Менин кызыктын көңүлдү.

(Касымбай 1873 ж. туулган

1943-ж. өлгөн.

1943 70

1873

Институт языка, литературы и истории Кир. ФАН СССР
Отдел рукописей
Инв. № ~~311~~ 263
100 л. 1979 г.

11. VII. 69. Касымбай уулу

Жоошалы. „Эчки-Баш"

„Кок-добо" деген жайлоодо жазылды.
Уруусу — тынымсейит, (эшен) жаманак, тагай.
Атасы Касымбай чоң манасчы болгон, Нарын оронуна кыдыра белгилүү.

Касымбайдын атасы Бирназар чоң мерген, өзү кара киши болгон экен, ошондуктан аны Карамерген деп атачу. Манас айтчу эмес. Ал эми уулу Касымбай өткүр манасчы, семетейчи чыгат. Жаш кезинде суу сугарып туруп уктап калса Манас баатыр түшүнө кирет. Манас чоросун (Эр Чагып) тон кийгизип бара жаткан болот. Балам, биздин баатырлык иштер такыздыг айтчу ишеби дейт. Макул, баатыр, айтып жүрөйүн деп ойгонсо эч бир жери жок. Түшүнө кийин эле „Манас" айтып калат. Атасы эл чогултуп, кой союп, элден бата алат.

Тыныбек өлөрдө Касымбай бир топ кишилер менен карап деп барат. Тыныбек кайтуу көрүп, эл мурдунан кол алып Токтобай жаткан экен. Келген элге „Манас", „Семетей" деп ар кайсы жерлерден айтып берет. Касымбайга карап: „Бул бизге Карамергендин уулуго, кана, мен токтогон жерден айтып көрчү дейт. Касымбай ар кайсы жерден айтат. Тыныбек: Балам, суу копмой айтат экенсиң.

Ушундай айтып жүр. Манас
баатырдын арбагына кол
жеткирбейт. Билгениңди
билгендей айт, тартынба.
Манас баатыр элдин кишиси,
Манас баатырдын арбагын
сыйласаң, сени да сыйлайт, оозуң
турбай калбайт... Балам, Таласта
болдуң беле, баатырдын күмбөзүн
көргөнсүңбү? Жок, болгон жок
элем. Таласта, болбосоң да,
баатырдын күмбөзүн көрбөсөң да,
Таласта болгондой, Манас
баатырдын күмбөзүн көргөндөй
айтат экенсиң. Карамурундун
уулуна байкасам чапан кийгиз-
гендейт. Тыныбектин байбичеси
Кара кычы деген кишиге чапан
кийгизет. "Кара кычы" деген
өмүрү көйнөк тутпаган киши
экен. Бирине чейин кычы
болуп турчу экен.

Касымбай атасынын кесибин улантып
чоң мерген, балбан киши болгон.

Тыныбектин
Сооронбай колуу да тоонун
Дөөлөтбай колуу тар тоонун
Жигитан(?), менин Турманбетим
мындай тайгу кара экен
башка атасы ала экен.

Кашкарга берсем тол тогузу

Кайда кетсем чор жоокери(?).

Аты чор (кичи аты, мындан Актан,
Турманбет) Тыныбек өлөт деп ~~тоо~~
боорсок жасап, эки уулун эргитип,
бураңдатып боорсок сунуп үйгө
кирип-чыгып турганда Тыныбек
мырзаларга кайрылып тогузу(?)
сактоорду таштаган. Сооронбай
бий, Дөөлөтбай дыйкан болгон.
Касымбай да өрөөнда "Манас",
"Семетей" айтып жүрүп 1942-43 ж. ?
Фрунзеге барып грамота (1938)
менен сыйланган дешет.